

El compostatge

GUIA D'ACTIVITATS

ABANS DE COMPOSTAR

QUÈ CAL SABER?

SEPAREM L'ORGÀNICA

La separació en origen dels residus en funció de la seva tipologia dóna com a resultat les diferents fraccions classificades, la qual cosa permet la posterior valorització. Per fer una adequada separació dels residus s'ha de conèixer què són i com es poden classificar.

Què són els residus i com es classifiquen?

D'acord amb la legislació vigent catalana, un residu és qualsevol substància o objecte de què la persona que ho produeix o posseeix es desprengui o tingui la intenció o l'obligació de desprendre's. Segons la gestió que es faci dels residus, els podem classificar en:

- **Residus municipals:** residus generats als domicilis particulars, als comerços, a les oficines i als serveis, i també els que no tenen la consideració de residus especials i que per la seva naturalesa o composició es poden assimilar als que es produeixen als llocs o activitats esmentats. Es a dir, els residus com ara paper, vidre, envasos o fracció orgànica que produeixen les activitats econòmiques d'un municipi també són considerats residus municipals.
- **Residus comercials:** residus generats per l'activitat pròpia del comerç, a l'engròs i al detall, dels serveis de restauració i bars, de les oficines i dels mercats i de la resta del sector de serveis.
- **Residus industrials:** residus resultants dels processos de fabricació, transformació, utilització, consum, neteja o manteniment generats per l'activitat industrial.
- **Residus especials:** residus d'origen domèstic que poden ser tòxics o perillosos segons la legislació vigent, així com els recipients i envasos que els hagin contingut.

El compostatge

GUIA D'ACTIVITATS

ABANS DE COMPOSTAR

Què és la recollida selectiva dels residus municipals?

La recollida selectiva consisteix a recollir per separat diferents tipus de residus municipals amb la finalitat de poder-los reciclar. La recollida selectiva i el reciclatge permeten estalviar recursos naturals i part de l'energia necessària per a la fabricació de nous productes. La ciutadania i els comerços tenen un paper molt important a l'hora de triar i seleccionar els residus per tipus quan els generen, els quals l'administració posteriorment s'encarrega la de recollida i transportar de cada fracció fins al seu destí.

Cal tenir en compte que el sistema de recollida d'aquesta fracció pot variar segons el model del municipi o agrupació municipal. Els ens locals (com ara els ajuntaments) amb són els que tenen competències sobre la gestió de residus municipals i per això són els encarregats de definir el model de recollida més adequat, considerant les característiques pròpies de cada municipi o agrupació municipal. Així, Els models de recollida de residus aplicats actualment a Catalunya es poden classificar segons el nombre de fraccions recollides o el sistema amb què es recullen.

La recollida selectiva ha augmentat progressivament al llarg dels últims anys a Catalunya. Podeu consultar els índexs de recollida selectiva a les estadístiques que publica anualment l'Agència de Residus de Catalunya al seu web: http://residus.gencat.cat/ca/consultes_i_tramits_-_nou/estadistiques/

En termes generals, els resultats de la recollida selectiva varien segons les característiques dels municipis, els models de recollida implantats i les campanyes de comunicació desplegades. Així, oscil·len entre nivells percentatges de recollida selectiva de més del 80% del total dels residus generats a les poblacions que obtenen els millors resultats i al voltant del 2-4% 10% als municipis situats al vagó de cua. A la web de l'ARC podeu consultar en quina posició es troba la teva comarca i el teu municipi.

Quines són les principals fraccions de residus objecte de la recollida selectiva?

- **Vidre.** El vidre representa el 8% en pes dels residus municipals generats a Catalunya i és un material fàcilment recuperable. Per reciclar-lo correctament, cal diferenciar entre els envasos de vidre i el vidre pla. Per conèixer aspectes sobre la recollida del vidre i quins

El compostatge

GUIA D'ACTIVITATS

ABANS DE COMPOSTAR

materials es poden lliurar amb aquesta fracció, consulteu el web de l'Agència de Residus de Catalunya i el d'Ecovidrio, la societat encarregada de la gestió dels envasos de vidre, www.ecovidrio.es

- **Envasos lleugers.** Els envasos lleugers representen el 9% en pes dels residus municipals que es generen a Catalunya. El sistema de recollida més habitual dels envasos a Catalunya és el contenidor groc, on es recullen els envasos de plàstic, els brics i les llaunes. Per saber més informació sobre les característiques de la recollida selectiva d'envasos, sobre què es pot lliurar amb aquesta fracció i sobre el seu reciclatge, podeu consultar el web de l'Agència de Residus de Catalunya i el d'Ecoembes, la societat encarregada de gestionar la recollida d'aquests residus, www.ecoembes.es
- **Paper i cartró.** El paper i cartró representa l'11% en pes dels residus municipals generats a Catalunya. La recollida selectiva del paper i cartró té com a objectiu el seu reciclatge i l'estalvi d'energia i de matèries primeres. Una part del paper i cartró recollit selectivament és envàs i, per tant, la gestiona la societat Ecoembes.
- **Fracció orgànica.**

Restes de fruita i verdura

Restes de carn i peix

Pa sec i menjar cuinat

Paper de cuina i tovallons bruts de menjar

Closques d'ou, fruita seca i marisc

Marro de cafè i restes d'infusions

Petites restes de jardineria (rams marcits, fulles, etc.)

Taps de suro, serradures i llumins

És la fracció constituïda per restes de menjar i restes vegetals de mida petita que es poden recollir selectivament i són susceptibles de degradar-se biològicament. És la fracció més inestable dels residus

El compostatge

GUIA D'ACTIVITATS

ABANS DE COMPOSTAR

municipals degut al seu elevat contingut en aigua (al voltant del 80% en pes) i en matèria orgànica (hidrats de carboni, proteïnes i greixos).

- **Resta.** És la resta de residus que no es poden reciclar.

Què són els impropis?

Els materials recollits selectivament per fracció es destinen a processos de reciclatge i reutilització. Aquests materials malauradament contenen una part de residus que no corresponen a la seva fracció, perquè la ciutadania o els comerços els han dipositat on no tocava, i se'ls anomena impropis. Així, s'anomena recollida selectiva neta a les diferents fraccions recollides descomptant-hi els impropis que continguin.

Quins models de recollida de residus ens trobem?

Segons el tipus de fracció de residus que es recull, podem tenir:

- **Model 5 fraccions.** És el model més estès arreu de Catalunya. Es recullen per separat 5 fraccions de residus: paper/cartró, vidre, envasos, fracció orgànica i resta.
- **Model “Residu mínim”.** És un model basat en el sistema orgànic/inorgànic. Inclou les següents fraccions: paper/cartró, vidre, fracció orgànica i inorgànica, la qual inclou els envasos lleugers i la resta de materials que no han estat seleccionats. La fracció inorgànica, que inclou els envasos, es destina a una planta de triatge per tal de recuperar la màxima quantitat de materials. Aquest model està implantat (a novembre de 2015) a Molins de Rei, Torrelles de Llobregat, Castellbisbal, el Papiol, Corbera de Llobregat i Santa Eulàlia de Ronçana.
- **Model “Multiproducte”.** Segrega les següents fraccions de residus: paper/cartró juntament amb els envasos, vidre, fracció orgànica i resta. Aquest model, que està en funcionament des de fa uns 20 anys, permet estalviar en temps de recollida i en inversió de vehicles. A Catalunya està implantat (a novembre de 2015) a diversos municipis de la comarca d'Osona.

El compostatge

GUIA D'ACTIVITATS

ABANS DE COMPOSTAR

Les modalitats de recollida selectiva també es diferencien segons el sistema d'aportació i recollida dels residus. A grans trets, diferenciem la recollida en:

- **Contenidors de superfície (àrees de vorera i àrees d'aportació).** Recollida selectiva en àrees de vorera i en àrees d'aportació mitjançant contenidors ubicats damunt les voreres o al paviment dels carrers. El més habitual és que els contenidors de rebuig i de matèria orgànica s'ubiquin junts (àrees de vorera) i en un altre espai els de vidre, paper-cartró i envasos, també junts (àrees d'aportació). Aquest sistema de recollida és el sistema més estès a Catalunya.
- **Contenidors soterrats.** Recollida selectiva en àrees d'aportació soterrades on solament es visualitza la bústia destinada al lliurament de residus.
- **Recollida porta a porta.** Consisteix a lliurar els residus al servei municipal de recollida davant de la porta de casa, o del comerç, en uns dies i hores determinats per a cada fracció. Per saber més sobre la recollida porta a porta de residus, podeu consultar la *Guia pràctica per a la recollida porta a porta en municipis de fins a 5.000 habitants* al següent enllaç:
http://www.portaaporta.cat/documents/arxiu_portaaporta_56.pdf
- **Recollida pneumàtica.** Sistema de recollida mitjançant una xarxa subterrània de conduccions, amb bústies exteriors per al lliurament de residus, que són recollits mitjançant mecanismes d'aspiració centralitzats. La primera instal·lació del sistema de recollida pneumàtica a Catalunya es va fer a Barcelona el 1992.